

Høringsnotat: Vejledning om forebyggelse og håndtering af zoonotisk influenza hos mennesker

BES i Sundhedsstyrelsen sendte den 16. december 2024 ”Vejledning om forebyggelse og håndtering af zoonotisk influenza hos mennesker” i offentlig høring frem til den 27. januar 2025.

Sundhedsstyrelsen modtog 17 høringssvar fra følgende parter listet i alfabetisk rækkefølge:

- Beredskabsstyrelsen – *ingen bemærkninger til vejledningen*
- Dansk Fod og Ankelkirurgisk Selskab – *ingen bemærkninger til vejledningen*
- Dansk Selskab for Almen Medicin
- Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi
- Dansk Selskab for Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin – *ingen kommentarer*
- Dansk Selskab for Infektionsmedicin
- Danske Regioner
- Den Danske Dyrlægeforening
- Fødevarestyrelsen
- Infektionsmedicinere på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital
- Kommunernes Landsforening – *ingen bemærkninger til vejledningen*
- Landbrug & Fødevarer
- Lægemiddelstyrelsen – *ingen bemærkninger til vejledningen*
- Region Midtjylland
- Statens Serum Institut – *ingen bemærkninger til vejledningen*
- Styrelsen for Patientsikkerhed

Nedenfor opsummeres hovedlinjerne i de modtagne høringssvar og det er angivet, om de har givet anledning til ændringer i vejledningen. Rækkefølgen på bemærkningerne følger opbygningen i vejledningen. En række tekstnære kommentarer er endvidere inkorporeret i notatet.

Generelle anbefalinger om hygiejne ved human kontakt med dyr

En høringspart har bemærket, at anbefalingerne i afsnit 3.1 vedr. generelle anbefalinger om hygiejne ved human kontakt med dyr er for brede og uspecifikke til at forstås, ikke er fagligt begrundede og ikke hænger sammen med afsnit 4. Høringsparten havde bl.a. en bekymring for, at det vil udgøre en stor byrde for sundhedsvæsenet, hvis alle, der har kontakt med alle dyr, skal i kontakt med sundhedsvæsenet ved alle typer af sygdomme.

Der er foretaget mindre præciseringer mhp. at gøre det klart, at en patient kun opfordres til at oplyse om eksponering, hvis patienten har symptomer på en smitsom sygdom af en sådan

karakter, at patienten alligevel ville søge læge/ kontakte sundhedsvæsnet. Desuden er det præciseret, at anbefalingen om vask af tøj kun gælder, hvis tøjet er blevet forurenet med eksempelvis afføring eller spyt fra dyr eller der har været kontakt med syge/døde dyr. Endelig fastholder Sundhedsstyrelsen, at det er en god ide at vaske hænder og evt. bruge håndsprit, når man har haft kontakt til dyr. Det er i øvrigt i overensstemmelse med bl.a. Fødevarestyrelsens anbefalinger¹.

Anbefalinger om Sundhedsstyrelsens generelle smitteforebyggende tiltag

En høringspart har ønsket, at det præciseres, at personer med influenzalignende symptomer opfordres til at undgå kontakt med dyr med mistænkt eller bekræftet zoonotisk influenza.

Sundhedsstyrelsen mener, at dette er omfattet af Sundhedsstyrelsens generelle smitteforebyggende råd om bl.a. at blive hjemme, hvis man er syg. Anbefalingen om at følge de smitteforebyggende råd er flyttet fra afsnit 3.3 til 3.1.

Udlevering af forebyggende antiviral medicin ifm. nedslagning af besætninger smittet med højpatogen fugleinfluenza

To høringsparter har haft opklarende spørgsmål til afsnit 3.2.2 om forebyggende antiviral medicin til personer, der har været eksponeret for smitte med højpatogen fugleinfluenza.

Afsnittet er præciseret, så det fremgår, at Styrelsen for Patientsikkerhed informerer om risiko for og symptomer på fugleinfluenza hos mennesker. Denne information foregår i forbindelse med nedslagning af smittede fjerkræbesætninger og foregår i tæt samarbejde med Fødevarestyrelsen, som har ansvaret for at vejlede om forebyggende foranstaltninger, herunder værnemidler. Styrelsen for Patientsikkerhed informerer også om muligheden for forebyggende antiviral medicin, hvis en person ikke har benyttet værnemidler ifm. kontakten med smittede dyr eller hvis personen, efter egen vurdering, har haft brud på værnemidler. Styrelsen for Patientsikkerhed udskriver og udleverer medicinen.

Anbefalinger om sæsoninflenzavaccination

To høringsparter har efterlyst, at Sundhedsstyrelsen i vejledningen giver anbefalinger om sæsoninflenzavaccination til personer, der i deres arbejde kan være udsat for smitte med zoonotisk influenza.

Sundhedsstyrelsen laver alene indstillinger til, hvilke vacciner, der skal indgå i det nationale vaccinationsprogram og som tilbydes vederlagsfrit til udvalgte grupper jf. §158 i Sundhedsloven. Vaccination mod sæsoninfluenza beskytter ikke mod zoonotisk influenza, men kan reducere risikoen for, at en person med tæt kontakt til dyr bliver smittet med både zoonotisk influenza og sæsoninfluenza på samme tid. Hvis det sker, er der en teoretisk risiko for, at genetisk materiale overføres mellem de to influenzavira (reassortering) og danne en ny influenzavirus med pandemisk potentiale. Sundhedsstyrelsen har vurderet, at den beskyttelse, sæsoninflenzavaccination potentielt kan give imod reassortering, ikke er af en sådan karakter, at den kan danne grundlag for tilbud om gratis vaccination i det nationale vaccinationsprogram. I Danmark anbefales sæsoninflenzavaccination til personer, der har en øget risiko for alvorlig sygdom, hvis de bliver smittet med influenza og Sundhedsstyrelsen har vurderet, at risikoen for reassortering ikke meningsfuldt kan sidestilles hermed. Derfor er personer, som i deres arbejde har tæt kontakt til dyr, ikke en målgruppe for influenzavaccination i det nationale

¹ <https://foedevarestyrelsen.dk/kost-og-foedevarer/alt-om-mad/god-koekkenhygiejne/fem-raad-til-god-koekkenhygiejne/vask-haender>

vaccinationsprogram og anbefalinger om sæsoninflenzavaccination er ikke medtaget i vejledningen.

Sundhedsstyrelsen er bekendt med, at nogle arbejdsgivere tilbyder deres medarbejdere gratis sæsoninflenzavaccination. Det mener Sundhedsstyrelsen kan være hensigtsmæssigt af flere grunde og ser ikke anledning til at ændre denne praksis.

Henvendelse til læge ved mistanke om zoonotisk influenza

Flere høringsparter har bemærket, at det i afsnit 3.3 og 5.1 bør angives, hvilken læge en eksponeret med symptomer skal rette henvendelse til – og hvordan.

Det er specificeret i vejledningen, at en eksponeret person med symptomer på influenza og konkret mistanke om zoonotisk influenza bør kontakte egen læge/lægevagt/1813/1818 telefonisk for at aftale, om der er indikation for test, samt tidspunkt for evt. test og klinisk vurdering.

Smitteforebyggende forholdsregler i sundhedsvæsenet ved håndtering af mistænkte tilfælde

Flere høringsparter har spurgt til de smitteforebyggende tiltag for patienter med mistænkt zoonotisk influenza, som ses i almen praksis, akutmodtagelse, ifm. transport mv.

Det er præciseret, at hvis en patient præsenterer med symptomer på influenza i en almen praksis, i en akutmodtagelse el.lign. forventes det, at patienten håndteres som beskrevet i *De Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer for almen praksis*.

Hvis der er konkret mistanke om zoonotisk influenza (fx pga. kendt eksponering for smittede dyr), er det søgt præciseret at patienten bør kontakte lægen telefonisk for at aftale evt. fysisk fremmøde (fx til test) og det anbefales, at sundhedspersonale anvender værnemidler i kontakten med patienten. Hvis en patient med mistænkt zoonotisk influenza modtages i en akutmodtagelse, håndteres patienten som beskrevet under afsnit 6.2 om forholdsregler under indlæggelse.

Smitteforebyggende forholdsregler ved bekræftet zoonotisk influenza

Flere høringsparter har ønsket, at afsnit 6.2 vedr. brug af værnemidler præciseres.

Sundhedsstyrelsen har indsat henvisning til *Virale luftvejsinfektioner: Konsensusnotat om smitte gennem luft*. Sundhedsstyrelsen fastholder i øvrigt, at der, ud fra et forsigtighedsprincip, anbefales brug af FFP3 maske i kontakten med personer med bekræftet zoonotisk influenza.

Håndtering af nære kontakter

Flere høringsparter har efterlyst en uddybning af håndteringen af nære kontakter til personer med mulig eller bekræftet zoonotisk influenza, herunder af sundhedspersonale, der er nære kontakter.

Det er anført i vejledningen, at den afspejler, at risikoen for smitte til mennesker fra dyr generelt vurderes at være lav og at de zoonotiske influenzavirus, der cirkulerer aktuelt, ikke smitter effektivt mellem mennesker. Sundhedsstyrelsen har derfor ikke fundet anledning til at anbefale særlige indsatser for at opspore eller behandle zoonotisk influenza blandt nære kontakter

uden symptomer. Hvis en nær kontakt til en smittet udvikler symptomer på zoonotisk influenza, kan behandling iværksættes på baggrund af en individuel risikovurdering.

Skulle der opstå vedvarende menneske-til-menneske smitte, følges andre beredskabsplaner end denne vejledning og myndighederne vil hurtigt iværksætte en koordineret og omfattende indsats.

Overvågning og håndtering på tværs af dyrehold

En høringspart har anført, at det var ønskværdigt, at vejledningen også omtalte overvågning og håndtering på tværs af dyrehold og har et ønske om, at relevante myndigheder opdaterer retningslinjer inden for det veterinære område.

Overvågning og håndtering af zoonotisk influenza blandt dyr falder ikke inden for Sundhedsstyrelsens myndighedsrolle og der henvises derfor til de relevante myndigheder.